

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս Ռ. Մ. Մարտիրոսյան (ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Սարգսյան Ս.Թ. – 1885-1908 թթ. հայ ժողովրդի ազգային-ազատագրական պայքարը Հրանդ Գանգրունու գնահատմամբ.....	3
Գասպարյան Ռ.Հ. – Կիլիկիայի հայ ազգաբնակչությունը և վարչական բաժանումը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին.....	20
Թորոսյան Վ.Հ. – Պարոնտերության ինստիտուտի ձևավորումն ու զարգացումը Հայաստանում (XI-XIV դդ.).....	30
Մուլշանով Ա.Ա. (ՌԴ, ք. Մոսկվա) – Ուշ անտիկ և միջնադարյան շրջանի պատմական ավանդույթը Բագրատունիների տոհմի ծագման մասին. պաշտոնական վարկածի էվոլյուցիան.....	43
Վարդանյան Լ.Յու. – Պատմագրական ավանդույթի կիրառումը Արիստակես Լաստիվերցու «Պատմության» մեջ.....	49
Սաթևոսյան Վ.Ա. – Հայաստանի ժողովրդավարացման գործընթացը Եվրոպական հարևանության քաղաքականության շրջանակում.....	61
Թինոյան Դ.Ֆ. – Կիլիկիո կաթողիկոսության հարաբերությունները Էջմիածնի ամենայն հայոց կաթողիկոսության հետ Միմեոն Մեբաստացու աթոռակալման շրջանում.....	69
Ջելոյան Ա.Ռ. – Ցարիզմի քաղաքականությունը և ՀՅԴ դատական գործը (1908-1912 թթ.).....	78
Աբրահամյան Հ.Բ., Գեղամյան Գ.Մ. – ԼՂՀ-ի ազատագրված տարածքների, արտագաղթի և վերաբնակեցման հարցերի շուրջ.....	89
Գրիգորյան Հ.Թ. – Արցախահայության ներդրումը Հայրենական մեծ պատերազմի հաղթանակի գործում.....	97
Խոջայան Կ.Գ. – Հայ համայնքի դերը Թուրքիայի եվրաինտեգրման գործընթացների նկատմամբ Ֆրանսիայի դիրքորոշման ձևավորման մեջ.....	103
Սարգսյան Գ.Գ. – Չինական դասեր կամ նրբանկատ դիվանագիտություն.....	109
Սարուխանյան Ն.Բ. – Մոսկվայի 1921 թ. մարտի 16-ի խորհրդաթուրքական պայմանագրի իսկական էությունը.....	113
Հովհաննիսյան Ա.Է. – Կիլիկիայի Հայկական թագավորության և Եզիպտոսի սուլթանության միջև կնքված պայմանագրի (1268 թ.) շուրջ.....	126

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Խաչատրյան Կ.Գ. – Ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման և զարգացման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում.....	134
---	-----

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Սիմոնյան Ս.Մ. – Ալբերտ Շվայցերի փիլիսոփայությունն իբրև նոր բարոյագիտական ուսմունք.....	146
Քոչարյան Հ.Ժ. – Անմիջական մտահանգումը բարդ դատողությունից՝ ըստ բարդ դատողությունների միջև տրամաբանական հարաբերությունների.....	152

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

Գալստյան Մ.Վ. – Աշխատանքային միգրացիան հետխորհրդային Հայաստանի գյուղական բնակչության շրջանում.....	164
Գրիգորյան Է.Ռ. – Սփյուռքի դերը աշխարհակարգի ձևավորման մեջ.....	178
Մելքումյան Յու.Գ. – Բնակչության բարեկեցության մակարդակի սուբյեկտիվ գնահատականների կառուցման մեխանիզմները.....	197
Առաքելյան Ի.Ա. – Կոռուպցիայի ֆենոմենը արդիականության սոցիալական դաշտում.....	205
Գրիգորյան Ա.Գ. – Թուրքական համայնքները «Սփյուռք» հասկացության դասակարգման մեջ.....	222

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Խաչատրյան Լ.Մ. – Վերլուծական բայաձևերի կադապարները ժամանակակից հայերենում.....	226
Գևորգյան Ս.Պ. – Նույնաբաղադրիչ փոխատեղությունները չափածո խոսքում.....	238
Համբարձումյան Ս.Վ. – Հովհաննես Շիրազի «Հայոց դանթեականը» պոեմի նորաբանությունները.....	248
Խաչատրյան Ս.Գ. – Չթեքվող խոսքի մասերը համալրած արաբական փոխառությունները հայերեններում և կաֆաներում.....	257
Խաչատրյան Ա.Ա. – Ոճական արտահայտչամիջոցները Փավստոս Բուզանդի «Պատմութիւն հայոց» երկում.....	267
Վարդանյան Ն.Հ. – Հայերենի հնչյունների ուղղախոսական նորմերին առնչվող որոշ հարցեր.....	275
Բաբսեղյան Ա.Գ. – Շարահյուսական կապակցությունների ոչ կանոնական դրսևորումները արդի հայ մամուլում.....	289
Խաչատրյան Ս.Լ. – Օտարման հիմնախնդիրը ժամանակակից ֆրանսիական դրամատուրգիայում (Ժորժ Դիդիե Գաբիլի).....	300
Ղուկասյան Վ.Կ. – Եղիշե Չարենցը և նորդասականությունը.....	308

ՍՈՒԱՅՎԱԾ ԴԵՄՔԵՐ

Վիրաբյան Վ.Հ. – Տիգրան Դևոյանցի հետախուզական գործունեության շուրջ.....	320
---	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Սահակյան Ռ.Օ. – Վանի հայության 1918 թ. մարտյան նահանջը Պարսկաստան.....	336
Մախմուրյան Գ.Գ. – Հայկական թեման բրիտանական քաղաքա- կանության մեջ (1919-1920 թթ. կոստանդնուպոլսյան իրա- դարձությունների լույսի ներքո).....	363
Մանուկյան Տ.Գ. – ԺԷ դարի տաղասաց Մարտիրոս Մոկացու մի չափածոն.....	383

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆՆԵՐ

Հայրապետյան Թ.Լ. – Մարգիս Հարությունյան, Բանագիտական ակնարկներ.....	392
Խզմալյան Ա.Է. – Հենրիկ Հովհաննիսյան, Հայ թատրոնի պատմու- թյուն. XIX դար.....	396
Կարապետյան Մ.Ս., Գևորգյան Է.Գ., Մելքոնյան Է.Վ. – Վահագն Ն. Դադրյան, Հայոց ցեղասպանության պատմություն (Էթնի- կական հակամարտություն Բալկաններից մինչև Անատոլիա և Կովկաս).....	402
Խաչատրյան Հ.Բ. – Համլետ Լենսերի Պետրոսյան, Խաչքար. ծագումը, գործառնությունը, պատկերագրությունը, իմաստաբանությունը	411

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՆՆԵՐԸ

Բալթուրդյան Վ.Ա. – Ականավոր արևելագետ-հայագետը (ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ Նիկոլայ Հովհաննիսյանի ծննդյան 80-ամ- յակի առթիվ).....	415
Կարապետյան Ա.Հ. – Գիտնականի կեսդարյա ուղին.....	421
Խաչիկյան Յա.Ի. – Կյանքը գիտության մեջ.....	425
Կիրակոսյան Գ.Ե. – Իմաստավորված տարիներ.....	428

ԽՈՍՔ ՀԻՇԱՏԱԿԻ

Վարտանովա Ժ.Ա. – Ոգու խիզախում.....	431
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Президент НАН РА, академик Р. М. Мартиросян (к 75-летию со дня рождения)

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Саргсян С.Т. – Национально-освободительная борьба армянского народа в 1885-1908 гг. в оценке Гранта Гангруни	3
Гаспарян Р.Г. – Армянское население и административное деление Киликии в конце XIX – начале XX вв.	20
Торосян В.Г. – Формирование и развитие института церковного патроната в Армении (XI-XIV вв.).....	30
Молчанов А.А. (РФ, г. Москва) – Позднеантичная и средневековая историческая традиция о происхождении рода Багратидов: эволюция официальной генеалогической версии	43
Варданян Л.Ю. – Историографическая традиция в основе „Повествования“ Аристахеса Ластиверци	49
Матевосян В.А. – Процесс демократизации Армении в рамках Политики европейского соседства	61
Тиноян Д.Ф. – Отношения Киликийского католикосата с Эчмиадзинским католикосатом всех армян в период правления Симеона Себастиана.....	69
Джелоян А.Р. – Политика царизма и судебный процесс в отношении АРФ Дашнакцутюн (1908-1912 гг.).....	78
Абрамян Г.Б., Гегамян Г.М. – К вопросу об освобожденных территориях НКР, их переселении и миграции	89
Григорян А.Т. – Вклад арцахских армян в победу в Великой Отечественной войне.....	97
Ходжаян К.Г. – Роль армянской общины в формировании позиции Франции в отношении евроинтеграционных процессов Турции.....	103
Саргсян Г.Г. – Китайские уроки или деликатная дипломатия.....	109
Саруханян Н.Б. – Подлинная суть советско-турецкого Московского договора от 16 марта 1921 г.	113
Оганесян А.Э. – К вопросу о договоре, заключенном между Киликийским армянским царством и Египетским султаном (1268 г.).....	126

ЭКОНОМИКА

Хачатрян К.Г. – Организация и проблемы развития предпринимательской деятельности в РА.....	134
---	-----

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Симонян С.М. – Философия Альберта Швейцера как новое этическое учение.....	146
Кочарян Г.Ж. – Непосредственное умозаключение из сложного суждения, основанное на логических отношениях между сложными суждениями.....	152

СОЦИОЛОГИЯ

Галстян М.В. – Трудовая миграция сельского населения постсоветской Армении.....	164
Григорян Э.Р. – Роль диаспоры в формировании мирового порядка.....	178
Мелкумян Ю.Г. – Механизмы конструирования субъективных оценок уровня благосостояния населения.....	197
Аракелян И.А. – Феномен коррупции в социальном поле современности.....	205
Григорян А.Г. – Турецкие общины в классификации понятия „диаспоры“	222

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Хачатрян Л.М. – Модели аналитических глагольных словоформ в современном армянском языке.....	226
Геворгян С.П. – Слова с идентичными перестановочными компонентами в поэзии	238
Амбарцумян С.В. – Неологизмы в поэме Ованеса Шираза „Армянская дантеида“	248
Хачатрян М.Г. – Арабские заимствования в айренах и кафах, восполняющие неизменяемые части речи	257
Хачатрян А.А. – Стилистические средства в „Истории Армени“ Павстоса Бузанда.....	267
Варданян Н.Г. – Некоторые вопросы орфоэпических норм армянского языка	275
Барсегян А.Г. – Ненормативное употребление синтаксических конструкций в современной армянской периодике.....	289
Хачатрян С.Л. – Проблема отчуждения в современной французской драматургии (Жорж-Дидье Габиле).....	300
Гуксян В.К. – Егише Чаренц и неоклассицизм.....	308

ЗАБЫТЫЕ ЛИЧНОСТИ

Вирабян В.Г. – О разведывательной деятельности Тиграна Девоянца	320
---	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Саакян Р.О. – Отступление ванских армян в Персию в марте 1918 г.	336
Махмурян Г.Г. – Армянская тематика в британской политике (в свете константинопольских событий 1919-1920 гг.).....	363
Манукян Т.Г. – Сочинение стихотворца XVII в. Мартироса Мокаци.....	383

РЕЦЕНЗИИ

Айрапетян Т.Л. – Саргис Арутюнян, Фольклористические очерки.....	392
Хзмалян А.Э. – Генрик Иоаннисян, История армянского театра, XIX в.	396
Карапетян М.С., Геворгян Э.Г., Мелконян Э.В. – Ваакн Н. Дадрян, История армянского геноцида (этнический кон- фликт от Балкан до Анатолии и Кавказа).....	402
Хачатрян А.Б. – Петросян Гамлет Ленсерович, Хачкар: генезис, функции, иконография, семантика.....	411

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Байбурдян В.А. – Выдающийся востоковед-арменовед (к 80-летию со дня рождения член-корреспондента НАН РА Николая Оганесяна.....	415
Карапетян А.О. – Полувековой путь ученого.....	421
Хачикян Я.И. – Жизнь в науке.....	425
Киракосян Г.Е. – Осмысленные годы.....	428

СЛОВО ПАМЯТИ

Варганова Ж.А. – Дерзание духа.....	431
--	-----

CONTENTS

NAS RA President, Academician R.M. Martirosyan (On the 75th Anniversary)

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

S.T. Sargsyan – Armenian National Liberation Movement between 1885 and 1908 in Hrand Gangruni's Appraisal	3
R.G. Gasparyan – The Armenian Population and Administrative Division of Cilicia in the Late 19 th and Early 20 th Century.....	20
V. H. Torosyan – The Formation and Development of the Church Patronage Institution in Armenia (XI-XIV centuries).....	30
A.A. Molchanov (Moscow, the Russian Federation) – Post-ancient and Medieval Historical Tradition on the Origin of the Bagratounis: the Evolution of the Official Genealogical Version	43
L. Yu. Vardanyan – The “History” of Aristakes Lastivertcie by Historical Writing Tradition.....	49
V.A. Matevosyan – The Process of Armenia's Democratization within the Framework of European Neighborhood Policy.....	61
D. F. Tinoyan – The Relations between the Cilician and the Echmiadzin Patriarchates during the Reign of Simeon Sebastatsi.....	69
A.R. Jeloyan – The Policy of Tsarism and the Trial against Dashnaktsutyun (1908-1912).....	78
H.B. Abrahamyan, G.M. Geghamyan – On Nagorno Karabakh Liberated Territories, Resettlement and Migration.....	89
A.T. Grigoryan – The Contribution of the Armenians in Artsakh to the Victory at Great Patriotic War.....	97
K.G. Khodzayan – The Role of the Armenian Community in Developing the Disposition of France to Euro-integration Processes in Turkey.....	103
G. G. Sargsyan – Chinese Lessons or Delicate Diplomacy.....	109
N.B. Sarukhanyan – The True Idea behind the Soviet-Turkish Moscow Treaty of March 16, 1921.....	113
A. E. Hovhannisyan – On the Treaty Sealed between the Kingdom of Cilicia and the Egyptian Sultanate (1268).....	126

ECONOMICS

Kh. G. Khachatryan – On Some Problems of Organizing and Developing Entrepreneurship in RA.....	134
---	-----

PHILOSOPHY AND LAW

S.M. Simonyan – Albert Schweizer's Philosophy as a New Ethical Doctrine.....	146
H.Zh. Kocharyan – Spontaneous Inference from a Complex Judgment Based on Logical Relations between Complex Judgments.....	152

SOCIOLOGY

M.V. Galstyan – Labour Migration of the Rural Population in Post-Soviet Armenia.....	164
E.R. Grigoryan – The Function of Diaspora in Forming the World Order.....	178
Yu. G. Melkumyan – Mechanisms for Providing Subjective Evaluation of the Population Welfare Level.....	197
I.A. Arakelyan – The Phenomenon of Corruption in the Social Field of the Present.....	205
A.G. Grigoryan – Turkish Communities in Classifying the Notion of “Diaspora”.....	222

LINGUISTICS AND LITERARY CRITICISM

L.M. Khachatryan – The Models of Analytical Verb Forms in Modern Armenian.....	226
S.P. Gevorgyan – Transpositional Words with Identical Components in Poetry.....	238
S.V. Hambardzumyan – Neologisms in “The Armenian Dante-esque” by Hovhannes Shiraz.....	248
M.G. Khachatryan – Arabic Borrowings Replenishing Non-inflexional Parts of Speech in Hayrens and Kafas.....	257
A.A. Khachatryan – Stylistic Devices in the “History of Armenia” by Pavstos Byuzand.....	267
N.H. Vardanyan – On Some Issues of Orthoepic Norms of the Armenian Language.....	275
A.G. Barseghyan – Non-Standard Use of Syntactic Structures in Modern Armenian Periodicals.....	289
S.L. Khachatryan – Alienation in Modern French Plays (G. D. Gabily).....	300
V.K. Ghukasyan – Yeghishe Charents and Neo-Classicism.....	308

FORGOTTEN PEOPLE

V.H. Virabyan – On Tigran Devoyants’s Reconnaissance Activities.....	320
---	-----

PUBLICATIONS

R. O. Sahakyan – The Retreat of the Armenians in Van to Persia in March of 1918.....	336
G.G. Makhmorian – The Armenian Issue in the British Policy (in the light of Constantinople Events in 1919-1920).....	363
T.G. Manukyan – The 17 th -century Poet Martiros Mokatsi’s Work.....	383

BOOK REVIEWS

T.L. Hayrapetyan – Sargis Harutyunyan, Essays on Folklore Studies.....	392
A.E. Khzmalyan – Henrik Hovhannisyan, Armenian Theatre History, XIX Century.....	396

M.S. Karapetyan, E.G. Gevorgyan, E.V. Melkonyan – Vahagn N. Dadrian, The History of the Armenian Genocide (an Ethnic Conflict from the Balkans to Anatolia and the Caucasus).....	402
A.B. Khachatryan – Hamlet Lenser Petrosyan, Khachkar: the Origins, Functions, Iconography, Semantics.....	411

OUR JUBILEES

V. A. Bayburdyan – Outstanding Scholar of Oriental and Armenian Studies (on the 80 th Anniversary of NAS RA Corresponding Member Nikolay Hovhannisyan).....	415
A.O. Karapetyan – The Scholar's Semicentennial Journey.....	421
Ya. I. Khachikyan – Life in Science.....	425
G.E. Kirakosyan – Wise Years.....	428

WORD OF MEMORY

Zh. A. Vartanova – Daring Spirit.....	431
--	-----

Համակարգչային շարվածք և էջադրում՝ *Մարտիրոսյան Թ. Բ.*
Компьютерная верстка и пагинация – *Мартиросян Т.И.*

Ստորագրված է տպագրության 22.IV.2011 թ.:
Տպագրական 27,5 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:
ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24:
Խմբագրության հասցեն՝ 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24-գ:

Հեռ.՝ 564180, 581902:

Подписано к печати 22.IV.2011 г.
27,5 печатных листов. Тираж – 200.Типография НАН РА,
Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.
Адрес редакции: 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24 г.

Тел. 564180, 581902

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://lraber.sci.am>
Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ lraber@sci.am

Официальный сайт журнала: <http://lraber.sci.am>

Электронная почта журнала: lraber@sci.am